

Handläggare
Johan Berken
Telefon: 08-50833522**Till**
Utbildningsnämnden
2023-11-23

Förslag till studievägsutbud i gymnasieskolan läsåret 2024/2025

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden fastställer studievägsutbudet i gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola läsåret 2024/2025 i enlighet med utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fastställer årligen studievägsutbudet. Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande innehåller förslag till organisation av studievägsutbudet vid stadens kommunala gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor läsåret 2024/2025.

Antalet platser på de olika programmen i gymnasieskolan och i anpassade gymnasieskolor ska enligt skollagen så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål. Anpassningen till önskemålen innebär att den definitiva dimensioneringen inte kan göras innan ungdomarnas val är kända. Beslut om ändringar i dimensionering, liksom fördelningen av utbildningsplatser till respektive skolenhet, är sedan tidigare delegerat till gymnasiedirektören. På totalen föreslås antalet platser som erbjuds i årskurs 1 vara på ungefär samma nivå som förra året.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden fastställer studievägsutbudet i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolor läsåret 2024/2025 i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Bakgrund

Antalet platser på de olika programmen i gymnasieskolan och i anpassade gymnasieskolor ska enligt skollagen så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål. Förvaltningen föreslår årligen organisation av studievägsutbudet vid stadens kommunala gymnasieskolor och studievägsutbudet fastställs av utbildningsnämnden. Från och med höstterminen 2025 ska större hänsyn tas även till arbetsmarknadens behov av utbildad arbetskraft.

Ärendet

Antalet elever ökar något i regionen fram till 2026

Drygt 33 000 elever sökte och antogs till gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan i år. En tredjedel av dessa elever var folkbokförda i Stockholms stad.

I årets befolkningsprognos har antalet unga i gymnasieålder, både i regionen och Stockholms stad, nedjusterats jämfört med tidigare prognoser. Antalet unga i gymnasieålder förväntas öka något i regionen fram till 2026 för att därefter plana ut. Behovet av gymnasieplatser ökar därmed något men inte med de volymer som elevprognoserna visade för ett par år sedan. Utbildningsförvaltningen behöver ta hänsyn till de nedskrivna elevprognoserna i sin fortsatta planering av gymnasieutbudet i samverkan med gemensam gymnasierregion.

Elevernas sökmönster

Drygt 27 000 elever har antagits till ett nationellt program i stockholmsregionen. Det är knappt 400 fler elever jämfört med förra året. 80 procent har antagits till ett högskoleförberedande program och 20 procent ett yrkesprogram. Andelen som antagits till ett yrkesprogram är på samma nivå som tidigare år.

Ekonomiprogrammet är för första gången största program (6 700 elever). Det är också det program som ökat mest över tid. Intresset för naturvetenskapliga programmet och teknikprogrammet fortsätter att minska något. För yrkesprogrammen så fortsätter intresset för bygg- och anläggningsprogrammet och VVS- och fastighetsprogrammet att minska medan intresset för hantverksprogrammet, hotell- och turismprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet ökat under de senaste åren.

Erfarenheter från årets antagning höstterminen 2023

Förvaltningen följer antagningsprocessen noga och gör anpassningar i utbudet baserat på elevernas sökmönster till olika program och inriktningar inför antagningen. Elevernas intresse för stadens skolor i egenregi är fortsatt hög.

Fyllnadsgraden är hög på stadens högskoleförberedande program (knappt 98 procent i år). Andelen stockholmselever som sökt och antagits till ett yrkesprogram fortsätter ökat något (drygt 14 procent). Fler elever har antagits till ett yrkesprogram i någon av stadens skolor och fyllnadsgraden har ökat från 90 till 95 procent.

Andelen stockholmselever som antagits på någon av stadens egna gymnasieskolor alternativt i en gymnasieskola belägen i

Stockholms stad ligger på samma nivå som tidigare år. Förvaltningen kan inte se några utträngningseffekter.

På de högskoleförberedande programmen gjorde förvaltningen endast marginella justeringar av utbudet.

Utbudet i regionen på yrkesprogrammen är fortsatt större än antalet elever som är intresserade av att söka till programmen. Det gör att många huvudmän har svårt att fylla sina platser. Trots detta så ökade glädjande söktrycket till flera av stadens yrkesprogram. Förvaltningen utökade antalet platser på fordon- och transportprogrammet för att möta intresset på transportinriktningen.

På introduktionsprogrammen har förvaltningen särskilt följt utvecklingen för att säkerställa att obehöriga stockholmselever bereds plats. Antalet nyanlända har varit på en låg nivå hela 2023 och antalet sökande till språkin introduktion var i årets antagning lägre än tidigare år. Vid terminsstart fanns lediga platser på alla stadens skolor som erbjöd språkin introduktion. Samtidigt har söktrycket ökat till individuellt alternativ och trots att en utökning gjordes inför omvalet behövs fler platser för att staden ska uppfylla hemkommunsansvaret framöver.

Antalet elever som sökte till anpassad gymnasieskola var i år något lägre jämfört med tidigare år. Samtidigt har fler elever antagits till individuellt alternativ och förvaltningen har justerat utbudet för att tillgodose alla stockholmselever som behövt en plats ska få det.

Förslag till utbud höstterminen 2024

Förslag till utbud inför kommande höst läggs på hösten för att sökande elever ska veta vilket utbud som finns att söka när de besöker gymnasiemässan och skolornas öppna hus. Första ansökningsomgången till gymnasiet är öppen från mitten på januari till mitten på februari 2024.

Den definitiva dimensioneringen kan inte göras förrän ungdomarnas val är kända. Beslut om ändringar i dimensioneringen, liksom fördelningen av utbildningsplatser till respektive skolenhet, är delegerat till gymnasiedirektören.

På totalen föreslås antalet platser som erbjuds i årskurs 1 vara på ungefär samma nivå som förra året, se tabell nedan.

Tabell. Antal platser i egen regi 2022, 2023 samt förslag 2024

Program	Antal platser, årskurs 1		
	2022	2023	2024
Högskoleförberedande program (inklusive IB)	5 513	5 580	5621
Yrkesprogram (Exklusive yrkesdansare)	668	649	653
Introduktionsprogram	1 004	1 000	992
Anpassad gymnasieskola	137	130	131
Totalt	7 322	7 359	7397

I bilagan framgår föreslagen dimensionering av antal utbildningsplatser på respektive program. Med antal platser avses antal antagningsplatser i årskurs 1.

Högskoleförberedande program

Det totala antalet platser på högskoleförberedande program föreslås öka något på ekonomiprogrammet inför nästa års antagning. På naturvetenskapsprogrammet samt samhällsvetenskapsprogrammet sker en marginell minskning av platser inför nästa år. Inga förändringar föreslås på teknikprogrammet, estetiska programmet, humanistiska programmet och Internationell Baccalaureat.

Yrkesprogram

Stadens utbud på yrkesprogrammen föreslås justeras marginellt jämfört med föregående år.

Introduktionsprogram

Följande justeringar föreslås av utbudet för obehöriga elever på introduktionsprogrammen.

Programinriktat val

Inga större förändringar föreslås.

Yrkesintroduktion

Inga större förändringar föreslås.

Individuellt alternativ

Stadens utbud av platser på individuellt alternativ erbjuds främst på ESS-gymnasiet samt på Anna Whitlocks gymnasium och Midsommarkransens gymnasium. Förvaltningen ser fortsatt ett ökat behov av platser på individuellt alternativ och utreder nu var i organisationen det finns möjlighet att tillskapa platser för att möta kommande behov. Justeringar kan komma att göras under antagningsprocessen för att dimensionera utbildningen i relation till söktrycket.

Språkintröduktion

Behovet av språkintröduktion är svårt att bedöma. Förvaltningen gör prognoser tillsammans med grundskoleavdelningen samt följer utvecklingen av nyanlända elever hos START Stockholm för att bedöma hur många elever som kan vara aktuella för språkintröduktion nästa höst.

Antalet nyanlända elever fortsätter vara lågt. Fortsätter denna utveckling behöver justeringar i utbudet göras för att effektivt utnyttja befintlig lokalkapacitet i relation till ett förändrat behov. Ett minskat behov av språkintröduktion ger möjlighet att omvandla platser till andra program där det finns behov, som till exempel platser på individuellt alternativ som beskrivs i avsnittet ovan. Utredning och dialog pågår med berörda skolor om möjliga förändringar. Justeringar kan komma att göras under antagningsprocessen.

Platser i fri kvot

I enlighet med gymnasieförordningen avsätts ett begränsat antal platser för fri kvot vid antagningen till stadens kommunala gymnasieskolor. Årligen avsätts cirka 40–45 platser för elever för som ansöker om fri kvot på grund av särskilda omständigheter och cirka 90–100 platser för elever som ansöker med utländska betyg. Totalt avsätts cirka 140–145 platser för fri kvot i stadens gymnasieskolor.

Anpassad gymnasieskola

Prognoser visar att inflödet från anpassad grundskola ökar något när det gäller målgruppen för individuella programmet, vilket bevakas i planeringen. När det gäller de nationella programmen bedömer förvaltningen att tillgången till platser är god i den gemensamma gymnasierregionen. Även detta bevakas i planeringen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom gymnasieavdelningen i samråd med stadens kommunala gymnasieskolor, grundskoleavdelningen, avdelningen för ekonomi och styrning samt avdelningen för utveckling och samordning.

Ärendet kommer att behandlas av den fackliga samverkansgruppen den 14 november 2023. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 15 november 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhet

Enligt skollagen 15 kap. 30 § ska varje kommun ansvara för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet, antingen genom att anordna den själv eller via samverkansavtal med andra kommuner. Vilka utbildningar som erbjuds och antalet platser på dessa ska så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål. Förvaltningens utmaning är att tillhandahålla möjligheterna utifrån artikel 3 i barnkonventionen, barnens bästa.

Då utbildningsförvaltningen har ett uppdrag att så långt som möjligt erbjuda stadens sökande en plats utifrån deras förstahandsval anpassas utbudet per skola inför både den preliminära och den slutliga antagningen. Förvaltningen har vissa givna förutsättningar att förhålla sig till, till exempel är de kommunala gymnasieplatserna på nationella program öppna för hela länets sökande.

Ungdomar, oavsett könstillhörighet, som söker till gymnasieskolan berörs direkt av beslut om studievägsutbud. Som underlag för årets beslut har bland annat statistik och erfarenheter från elevernas sökmönster 2023 använts. Enligt barnkonventionens artikel 12 ska barn kunna ge synpunkter på de ärenden som berör dem. Synpunkter från ungdomar har i detta läge inte inhämtats, men förvaltningen försöker kontinuerligt beakta de sökandes önskemål genom att justera studievägsutbudet under antagningsomgången. Beslut om studievägsutbud är ett led i att bereda möjlighet för alla ungdomar till fortsatta studier. Det görs ingen diskriminerande åtskillnad av något slag (artikel 2 i barnkonventionen) i beslutet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden fastställer studievägsutbudet i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan läsåret 2024/2025 i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Joachim Håkansson
Gymnasiedirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Studievägsutbud 2024/2025

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2023-11-15